
Presa de decisions

[Text] Una nova visió sobre la presa de decisions

Van passant els anys i les noves tècniques de neuroimatge permeten comprendre una mica més el funcionament de la ment humana. D'aquesta manera noves teories emergeixen per rebatre antigues en el típic procés científic de recerca de la veritat.

Actualment, a la pregunta de per què els i les adolescents prenen decisions arriscades i que ofereixen pocs beneficis, apareixen noves respostes. Anem a basar aquesta activitat en el model de desequilibri del desenvolupament cerebral. A grans trets aquest model es basa en què la presa de decisions està regida per dos sistemes: el lògic i l'afectiu / emocional. El lògic es desenvolupa completament en l'edat adulta mentre que el sistema afectiu triga més anys a "madurar".

Així que en el procés de prendre una decisió, l'adolescent, sobretot si està amb els seus coetanis i la situació implica emoció, tendeix a no poder controlar mitjançant el sistema lògic la seva part emocional. En conseqüència és possible que actuï de manera més arriscada.

No és a les nostres mans accelerar com voldríem el desenvolupament del sistema afectiu. Però sí que podem generar vivències controlades que puguin servir com a aprenentatge perquè en situacions anàlogues puguin calibrar millor el balanç risc / benefici a l'hora de prendre les seves decisions.

Objectiu

→ Millorar el procés de presa de decisions sobre l'alcohol i / o altres drogues.

Activitat

Població destinatària: adolescents de 14 a 16 anys.

1. Visualitzar el vídeo sobre presa de decisions i llegir en veu alta el text anterior.
2. Fer un debat que giri al voltant d'alguna de les següents preguntes:

Què pot ser una decisió emocional?

Què pot ser una decisió lògica?

Penseu en una decisió que hagi tingut conseqüències no desitjades; si ara fossis en la mateixa situació, què faries? ¿Que hauries d'haver fet per no haver tingut conseqüències negatives?

3. En grups s'ha d'acabar la següent història:

El Javi mai ha begut ni sortit de festa. Els seus pares no li deixen encara però marxen aquest cap de setmana a la platja i el deixen sol a casa. Els seus col·legues han quedat per anar a fer botellón dissabte a la nit i ell s'apunta .... [Continua la història].

4. Cada grup exposa què ha fet el Javi en el botellón (si ha begut, si s'ha emborratxat, que han fet els seus col·legues ...).

Es pot anar donant amb les respostes proposades de reducció de riscos si hi ha consum d'alcohol com ara haver sopat abans, alternar begudes amb alcohol amb altres que no en tenen, evitar barrejar tipus d'alcohol, com gestionar una possible disminució de la consciència...

Pressió de grup

[Text] Definint la pressió de grup

Per pressió de grup entenem la pressió directa exercida pel grup d'iguals així com la indirecta exercida a través del medi i del conjunt de normes (creences) que un o una adolescent s'ha apropiat.

Hi ha moments de pressió que poden desembocar en alguna conseqüència que valorem com a positiva i altres en que el resultat el valorem com a negatiu. El fet que no tothom valorem de la mateixa manera pot generar un debat ric.

Objectius

- Aprendre a reconèixer la pressió de grup.
- Adquirir estratègies per gestionar la pressió de grup.

Activitat

Població destinatària: adolescents de 12 a 16 anys.

1. Visualitzar el vídeo sobre pressió de grup a la web i llegir en veu alta el text associat a aquest.

2. Dur a terme un debat al voltant de les següents reflexions:

Al Randy li ofereixen fumar un porro i, després dubtar-ho, decideix no consumir. Quins dubtes poden haver-li passat pel cap?

L'endemà passa el mateix però aquesta vegada té el porro a la mà. Torna a dubtar. No sabem si n'ha fumats o no. Què creus que pensen els nois o les nois del banc? Què estarà pensant en Randy?

Ser la persona que hom vol ser, implica no cedir davant les amigues o els amics? En quin tipus de situacions en què ens pressionen estaria bé cedir?

3. Demanar que s'imaginin la situació inversa.

Només en Randy en fuma. Quan ofereix cànnabis a la seva gent li diuen que no. Què pensaria en Randy? Podria influir en el seu consum?

4. Es llegeix en veu alta les dues situacions i es demana que proposin quina decisió correcte hauria de prendre en Randy, pensant en els beneficis que pot obtenir, com se sentirà al dia següent, quins problemes pot tenir, etc.:

Situació 1: Són les 10 de la nit. Es festa major. El grup ha comprat alcohol. Tothom ha posat 5 € al pot llevat d'en Randy perquè els pocs diners que li han donat els seus pares se'ls ha gastat sopant. Per ser un dia especial li deixen arribar a casa a les 12. Els seus amics li diuen que begui alcohol, que encara que no hagi pagat pot passar-s'ho bé igual.

Situació 2: És dimecres al matí. Fa un dia boníssim per fer un volt. O això han pensat els amics d'en Randy que li proposen de fer campanya. Toca mates i anglès, i en Randy va bastant sobrat en anglès, però molt just en mates. Li ve de gust no anar a classe però li pot caure una bona bronca a casa i a l'institut. Li diuen: "Vinga, tio, no passa res; som imparells i ens faltes tu!".

Aspectes legals

[Text] La llei de seguretat ciutadana

La legislació espanyola sanciona administrativament el consum i la tinença de drogues il·legals a la via pública. És una eina que permet dissuadir el consum de drogues en espais on pugui incomodar a altres persones i, d'altra banda, pot ser la porta d'entrada a que els menors entrin en contacte amb serveis d'atenció especialitzada que puguin avaluar si estan fent un consum de risc o no.

En el moment d'escriure aquestes línies, any 2016, hi ha un intens debat sobre la legislació del cànnabis a nivell mundial. A l'Estat espanyol també. Ho afavoreix la progressiva normalització del seu consum, les noves vies d'investigació del cànnabis terapèutic, l'evidència de com la prohibició del cànnabis afavoreix les màfies així com la criminalització i estigmatització de les persones que l'usen o altres factors com els clubs de persones consumidores de cànnem.

Tot i això, mentre no canviï la situació, el seu consum o tinença a la via pública suposa una falta greu i l'import de la mateixa oscil·la entre els 601 € i 10.400 €.

Alguns ajuntaments, en col·laboració amb la policia local i Mossos d'Esquadra han establert programes alternatius a la sanció que suposen una oportunitat de treball amb menors d'edat, no només per avaluar la seva situació sinó per aportar informació útil sobre el cànnabis per reduir riscos.

Objectius

- Fomentar la participació democràtica.
- Reduir el risc de sancions per consum o tinença de drogues il·legals a la via pública.

Activitat

Població destinatària: adolescents a partir dels 15 anys.

1. Visualitzar el vídeo i llegir el text associat a aquest.
2. Explicació de la persona referent sobre la part de la Llei de Seguretat ciutadana que té a veure amb el consum i tinença de drogues il·legals a la via pública, els motius de la llei i perquè pot ser utilitzada.
3. Es crea un Parlament el qual tindrà dues comissions de treball. Cada una investigarà i proposarà arguments a favor i en contra de les propostes: el consum de cànnabis a la via pública i de l'ús de mòbils dins de l'aula.
4. L'educador o l'educadora presidirà el Parlament i donarà els torns de paraula als membres així com torns de rèplica. Els arguments es van apuntant a la pissarra.
5. Finalment, es fa una votació final a favor o en contra d'ambdues conductes.

Consumisme

[Text] Sobre el consum

El consum i la seva promoció són actualment els garants del sistema econòmic i social vigent. És inevitable formar part d'ell i, tot i així, les persones poden prendre diferents postures respecte al mateix i actuar de manera responsable i conscient. Tanmateix la mateixa lògica del consumisme és consumir sense pensar.

El consum està estretament lligat amb el plaer, o amb el dolor que podríem considerar com el seu oposat.

Objectiu

→ Fomentar el consum responsable.

Activitat

Població destinatària: adolescents de 12 a 16 anys.

Proposem la següent activitat que gira al voltant del vídeo sobre consumisme del web.

1. Visualitzar el vídeo sobre consumisme i llegir en veu alta el text associat a aquest.
2. Exposició breu sobre el plaer, les necessitats i els desitjos:

Plaer: Sentiment agradable, positiu que se sent quan es satisfà alguna necessitat.

Necessitats bàsiques: aquelles necessitats que tenen a veure amb l'indispensable per viure (menjar, beure, dormir sota sostre ...).

Necessitat imaginària o sentida: són les necessitats percebudes com a tals a causa de la influència de l'entorn (publicitat, etc.) .

Desig: la recerca del plaer en la satisfacció d'alguna necessitat.

3. Debatre a classe a través d'aquestes preguntes sobre el vídeo:

Quin tipus de plaer produeix la escurabutxaques? Pot generar dependència?

Quin tipus de plaer produeix fumar porros amb amics o amigues? Pot generar dependència?

Quin tipus de plaer produeix comprar roba? Pot generar dependència?

Quina part necessites de tot el que compres?